

Doniyor Kitobi — Yigirma Uchinchi qism

Mazaxor Erkaklar

Jeff Pippenger

2023-12-18

Opa Uayt Nyu-York shahrining ulkan binolari qulatilganda, Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobi, birinchi uch oyati bajo bo‘lishini aytgan.

Va shundan keyin men osmondan tushib kelayotgan, buyuk qudratga ega bo‘lgan yana bir farishtani ko‘rdim; va yer uning ulug‘vorligidan yorishdi. U kuchli ovoz bilan baland nido qilib dedi: “Buyuk Bobil yiqildi, yiqildi va jinlarning maskaniga, har bir nopok ruhning panohiga hamda har bir nopok va jirkanch qushning qafasiga aylandi. Chunki barcha xalqlar uning zinosi g‘azabining sharobidan ichdilar, yer yuzining shohlari u bilan zino qildilar, va yer yuzining savdogarlari uning hashamatining mo‘l-ko‘lligi tufayli boyib ketdilar”. Vahiy 18:1–3.

2001-yil 11-sentyabrga kelib, yerning “shohlari” allaqachon Rim cherkovi bilan zino qilgan edilar. Ikkinchi jahon urushidan so‘ng Prezident Harry S. Truman 1951-yilda birinchi marta Vatikanga elchi tayinladi. Uning papalik bilan siyosiy munosabat o‘rnatishga bo‘lgan urinishi Amerika Qo‘shma Shtatlari Kongressi tomonidan mutlaqo rad etildi, ammo o‘n yillar o‘tib, Prezident Ronald Reagan 1984-yilda Vatikanga elchi tayinlaganida bunday bo‘lmadi. 2001-yilga kelib, barcha xalqlar Tir fohishasi bilan diplomatik munosabat o‘rnatish orqali Vatikan bilan zino qilgan edilar.

2001-yil 11-sentabrga kelib, barcha “xalqlar” uning zinosining g‘azabi sharobidan ichgan edilar. Bobilning sharobi papalik tomonidan taqdim etiladigan turli xil yolg‘on ta‘limotlarning barchasini ifodalaydi, ammo ushbu oyatlarda alohida ko‘rsatilgan sharob turi — uning zinosining g‘azabi sharobidir. Papalikning g‘azabi — bu uning o‘zi bilan kelishmaganlarni quvg‘in qilishidir. U bu quvg‘inni o‘zining nopok ishini bajarish uchun davlat hokimiyatidan foydalanish orqali amalga oshiradi. Uning g‘azabi sharobi — bu uning xatolikning o‘ziga xos shishasi bo‘lib, u bid’atchi deb hisoblaganlarga qarshi davlatni ishga solish harakatini ifodalaydi.

1840-yil 11-avgustdan 1844-yil 22-oktabrgacha bo‘lgan davrda, Zulmat asrlaridan chaqirib chiqarilgan va keyinchalik Rimning qizlari bo‘lib qolgan protestant cherkovlaridan ajralgan Millerchi Adventizm, o‘sha paytda yangi paydo bo‘lgan yer hayvonidagi haqiqiy protestant shoxga aylandi. Butrus Xudoning yangi tanlangan o‘sha xalqining millat sifatidagi xususiyatlarini belgilab beradi.

Ammo sizlar tanlangan naslsiz, shohona ruhoniyliksiz, muqaddas xalqsiz, Xudoning o‘ziga xos xalqsiz; toki sizlarni zulmatdan O‘zining ajoyib nuriga da‘vat etgan Zotning fazilatlarini e‘lon qilgay sizlar. Sizlar ilgari xalq emas edingizlar, ammo endi Xudoning xalqisizlar; ilgari rahm-shafqat topmagan edingizlar, ammo endi rahm-shafqat topdingizlar. 1 Butrus 2:9, 10.

2001-yil 11-sentabrga kelib, Yettinchi kun adventistlari jamoati allaqachon, va ko‘p marotaba, o‘zi bid’atchi deb hisoblaganlarga hujum qilish uchun Amerika Qo‘shma Shtatlari hukumatining

siyosiy tuzilmasidan foydalangan edi. 2001-yildan ancha avvalroq ham adventistlar Bobilning o'sha maxsus sharobidan ichib bo'lgan edilar; bu sharob o'zi bid'atchi deb bilganlarga hujum qilish uchun davlat hokimiyatidan foydalanishni ifodalaydi.

Efrayim — Yorubomning isyoni va Isroilning shimoliy shohligining ramzidir, Ishayo esa yigirma sakkizinchi bobni Yettinchi kun Adventistlar jamoatiga Efrayimning mastlari deb murojaat qilish bilan boshlaydi.

Kibrat tojiga, Efrayimning mastlariga voy bo'lsin! Ularning shonli go'zalligi so'layotgan guldur; u sharobdan yengilganlarning serhosil vodiylari boshidadir. Mana, Egamizning qudratli va kuchli biri bor; u do'l bo'roni va vayron qiluvchi dovul kabi, toshib oqayotgan qudratli suvlar toshqini kabi, uni qo'li bilan yerga urib tashlaydi. Kibrat toji, Efrayimning mastlari, oyoq osti qilinadi. Serhosil vodiyni boshidagi shonli go'zallik esa so'layotgan gul bo'ladi va yozdan oldingi tezpishar mevadek bo'ladi; uni ko'rgan kishi, hali u qo'lida ekan, darrov yeb qo'yadi. O'sha kunda Lashkarlar Egasi O'z xalqining qoldig'i uchun ulug'vorlik tojiga va go'zallik diademasiga, hukm kursisida o'tirganga adolat ruhi va jangni darvozagacha qaytaradiganlarga quvvat bo'ladi. Ammo bular ham sharob tufayli adashdilar, may tufayli yo'ldan chiqib ketdilar; ruhoniylar ham, payg'ambar ham may tufayli adashdi, sharob ularni yutib yubordi, may tufayli yo'ldan chiqib ketdilar; ular vahiyda adashdilar, hukmda qoqiladilar. Chunki hamma dasturxonlar qusuq va nopoklik bilan to'lib ketgan, shuning uchun toza joy yo'q. Ishayo 28:1–8.

Uchinchi Voy 2001-yil 11-sentabrda yetib keldi va u “toj” ustiga keldi; bu “Efrayimning mastlari”ning rahbarligini ifodalaydi. U yonilg'iga to'la samolyot bilan Merilenddagi jamoat shtab-kvartirasiga hujum qilmadi, biroq ularning uchinchi Voyning Islomining kelishini uchinchi farishtaning keyingi yomg'ir xabarining boshlanishi ekanini tanib olishga qodir emasliklarini ochib berdi. Aynan o'zlari e'lon qilish uchun ko'tarilganmiz, deb da'vo qiladigan xabarning va ishning boshlanishi. Ular nafaqat rahbarlikni ifodalovchi toj sifatida, balki “mag'rurlik toji” sifatida ham tavsiflanadi; shu tariqa Habakkukning ikkinchi bobidagi munozarada yuzaga kelgan va kelayotgan sajda qiluvchilarning ikki toifasidan biri aniqlanadi. 2001-yil 11-sentabrda Habakkukning soqchilari darvoza oldidagi jangda o'z joylarini egalladilar.

Quddusning darvozalari — Quddus xalqining o'zaro munosabatlari amalga oshirilgan joydir. Darvozalardagi jang sharq shamoli kunida (Islom kunida) boshlangan Ishayoning avvalgi bobidagi “munozara”ni ifodalaydi. Ushbu parchadagi Habakkukning sajda qiluvchilarining ikki toifasi ikki toj orqali tasvirlangan. Efrayimning mastlari — o'sha paytgacha o'zlari bid'atchi deb hisoblaganlarga qarshi bahslarida g'alaba qozonish uchun allaqachon davlat hokimiyati qudratini ishga solganlar — Rabbul-quvvatning toji bilan qarama-qarshi qo'yilgan. Masih Rabbul-quvvat sifatida ifodalanganda, bu Uning O'z lashkarining Sardori sifatidagi ishini ramziy bildiradi. Darvozadagi jang haqiqiy va soxta ilohiyot ustidagi munozara orqali ifodalangan urushdir.

Efrayimning mastlari sifatida faqat Bosh Konferensiya rahbariyati tasvirlanmaydi, balki ruhoniylar (pastorlik xizmati) va payg'ambarlar (ilahiyotchilar va ta'lim beruvchilar) ham kuchli ichimlik tufayli yo'ldan ozgandirlar. Ishayo o'z bashoratining kirish oyatlarida aytganidek, bu butun jamoatdir.

Omots o'g'li Ishayoning Yahudo va Quddus to'g'risida ko'rgan vahiyi, Yahudo shohlari Uzziyo, Yotom, Oxoz va Hizqiyo kunlarida ko'rgan vahiyidir. Ey osmonlar, eshitinglar, ey yer, quloq tutgin; chunki Egamiz so'zlashdi: Men farzandlarni boqib-o'stirdim, ammo ular Menga qarshi bosh ko'tardilar. Ho'kiz o'z egasini biladi, eshak esa xo'jayinining oxurini biladi; ammo Isroil bilmaydi, xalqim anglamaydi. Voy, gunohkor xalq, qabohatga botgan qavm, yovuzlik qiluvchilarning zuryodi, buzg'unchi farzandlar! Ular Egamizni tark etdilar, Isroilning Muqaddas Zotini g'azablantirdilar, orqaga qaytdilar. Nega yana urilasizlar? Sizlar tobora ko'proq isyon qilasizlar; butun bosh xasta, butun yurak holdan toygan. Ishayo 1:1–5.

Gunohkor xalq xastadir va uning yuragi hamda fikrini o'zgartira oladigan har qanday davo berilishi mumkin bo'lgan muddatdan o'tib ketgan. Ishayo mastlar yo'ldan ozganini ko'rsatadi, Yeremiyo esa bu yo'lni “qadimiy so'qmoqlar” deb ta'riflaydi. 2001-yil 11-sentyabrda keyingi yomg'ir yog'a boshladi, va Yeremiyo shuni ko'rsatadiki, mastlar tashqarida bo'lgan “yo'l” bo'lmish qadimiy so'qmoqlarda yurganimizda, keyingi yomg'irning qolgan oromini topamiz.

Egamiz shunday deydi: Yo'llar boshida turinglar, qaranglar, qadimgi yo'llarni so'ranglar, yaxshi yo'l qayerda ekanini bilib olinglar va o'sha yo'lda yuringlar, shunda jonlaringiz uchun orom topasizlar. Ammo ular: “Biz o'sha yo'lda yurmamiz”, dedilar. Men ustingizga soqchilar ham qo'ydim va: “Karnay ovozigacha quloq solinglar”, dedim. Ammo ular: “Biz quloq solmaymiz”, dedilar. Shuning uchun eshitinglar, ey xalqlar, va bilinglar, ey jamoat, ular orasida nima borligini. Eshit, ey yer: mana, Men bu xalq ustiga kulfat keltiraman, ya'ni ularning o'y-fikrlarining samarasini; chunki ular Mening so'zlarimga ham, Mening qonunimga ham quloq solmadilar, balki uni rad etdilar. Yeremiyo 6:16–19.

Efrayimning mastlari 2001-yil 11-sentyabrda yo'ldan chiqib ketgan bo'lib, ular 1863-yilda “qadimgi yo'llar”ni rad etish jarayonini boshlaganlarida “orqaga burilib ketdilar”. Keyingi yomg'irning orom va tetiklik baxsh etuvchi ne'mati aynan o'sha “qadimgi yo'llar”da topiladi, va o'sha yomg'ir ularga nisbatan “Voy” e'lon qilingan ayni vaqtda boshlangan edi. Islomning uchinchi “Voyi” Efrayimning kibr tojiga tanib bo'lmas edi, chunki ular bashoratda Islomning rolini aniqlab beradigan asosiy haqiqatlarni bosqichma-bosqich rad etib kelgan edilar. Yeremiyo o'sha vaqtda Rabbiy soqchilarni ko'targanini ko'rsatadi; ular Xabaquqning soqchilari bo'lib, darvozalar oldidagi jangda Efrayimning mastlariga karnay sadosiga quloq tutishlari kerakligini e'lon qildilar. 2001-yil 11-sentyabrda kelgan uchinchi “Voy” yettinchi Karnay edi.

Ishayo shuni ta'kidlaydi: “ular mast qiluvchi ichimlik tufayli yo'ldan ozdilar; ular vahiyda adashadilar, hukmda qoqiladilar. Chunki barcha dasturxonlar qayt va ifloslikka to'lgandir, shundayki, pok joy qolmagan.” 1863-yilda joriy etilgan, “yetti vaqt”ni olib tashlagan va unga hamrohlik qiluvchi izohli tarqatma varaqni talab etgan soxta dasturxon Habakkukning ikki muqaddas lavhasining qalbakilashtirilganini ifodalaydi; biroq ichkilikbozlar qo'llagan bu soxta “lavhalar” qaytga to'lgandir va ular vahiyda adashadilar. Habakkuk va Yeremiyaning soqchilariga uslubiyat haqidagi munozarada “vahiy”ni “lavhalar”ga yozish buyurilgan edi, ammo ichkilikbozning soxta lavhalari yanglish bir vahiyning taqdim etadi.

Vahiy bo'lmagan joyda xalq halok bo'lur; ammo qonunni tutgan kishi baxtlidir. Hikmatlar 29:18.

Efrayimning mastlari Xudoning qonunini rad etganlar, biroq “munozara”, ya’ni darvoza jangining konteksti Xudoning bashoratli qonunidir; u birinchi va uchinchi farishtalar harakatida o’rnatilgan metodologiya orqali ifodalanadi. Ishayo yigirma sakkizinchi bobning dastlabki sakkiz oyatida vaziyatni bayon qilgach, so’ng keyingi yomg’ir bo’lgan metodologiyani aniqlab beradi hamda mastlarni, xususan, “Quddus”da “hukmronlik qiluvchi” “masxarachi kishilar” deb aniq ko’rsatadi.

U kimga ilm o’rgatadi? Va kimga ta’limotni anglatadi? Sutdan ajratilganlarga, ko’krakdan chiqarilganlarga. Chunki amr ustiga amr, amr ustiga amr; satr ustiga satr, satr ustiga satr; bu yerda ozgina, u yerda ozgina bo’lishi kerak. Zero, U bu xalqqa duduqlanuvchi lablar va boshqa til bilan gapiradi. U ularga: “Mana shu orom charchaganga tinchlik topdirishingiz mumkin bo’lgan oromdir; mana shu esa farog’atdir”, degan edi. Ammo ular tinglashni istamadilar. Shunday qilib, Egamizning kalomi ular uchun amr ustiga amr, amr ustiga amr; satr ustiga satr, satr ustiga satr; bu yerda ozgina, u yerda ozgina bo’ldi; toki ular borib, orqalariga yiqilsinlar, chilparchin bo’lsinlar, tuzoqqa tushsinlar va qo’lga olinsinlar. Shuning uchun, ey Quddusdagi bu xalq ustidan hukmronlik qiluvchi masxarachi kishilar, Egamizning kalomini eshitinglar. Chunki sizlar: “Biz o’lim bilan ahd qildik, do’zax bilan esa kelishuvdamiz; toshib keluvchi qamchi o’tib ketganida, u bizga yetib kelmaydi; chunki biz yolg’onni o’zimizga panoh qildik, soxtalik ostida yashirindik”, degansizlar. Shuning uchun Rabbii Egamiz shunday deydi: “Mana, Men Sionda poydevor uchun bir toshni qo’yaman, sinalgan toshni, qimmatbaho burchak toshini, mustahkam poydevorni; kim ishonsa, shoshilmaydi. Men hukmni o’lchov ipiga, solihlikni esa shoqulga aylantiraman; do’l yolg’on panohini supurib ketadi, suvlar yashirin joyni bosib ketadi. O’lim bilan qilgan ahdingiz bekor qilinadi, do’zax bilan qilgan kelishuvingiz turmaydi; toshib keluvchi qamchi o’tib ketganida, sizlar undan oyoq osti qilinasizlar.” Ishayo 28:9–18.

Bu yerda “bahs” shunday ta’riflanadi: “U kimga bilimni o’rgatadi? Va kimga ta’limotni anglatadi?” “Kimga” so’zi ehtimoliy shogirdlarga qaratilgan, biroq mavzu — bilim bo’lgan ta’limotni tushunishdir. Doniyor kitobi muhrdan yechilganda, bilim ortadi; bu esa Xudoning Kalomidagi haqiqatlarni yanada chuqurroq anglashni ifodalaydi. “Ta’limot” so’zi muayyan tafakkur tizimi yoki bilimlar majmuasini shakllantiradigan e’tiqodlar, tamoyillar, ta’limlar yoki qoidalar majmuini anglatadi. Muqaddas Kitobdagi “ta’limotlar”ni tushunish uchun mazkur bilimlar majmuasini shakllantirishda Muqaddas Kitobga xos metodologiya zarur bo’ladi.

Uslub “amr ustiga amr, amr ustiga amr; satr ustiga satr, satr ustiga satr; bu yerda ozgina, u yerda ozgina” deb belgilangan. 2001-yil 11-sentabrni uchinchi “Voy”ning kirib kelishi sifatida aniqlagan uslubiyat birinchi “Voy”ning bashoratli chizig’ini ikkinchi “Voy”ning bashoratli chizig’i bilan birlashtirishga asoslanadi; bu esa uchinchi “Voy” chizig’i uchun ikki guvohlikni taqdim etadi. O’sha uslubiyat ikki toifa sajda qiluvchilarni yuzaga keltiradigan “munozara”ning sinovidir, chunki “Egamizning kalomi ularga amr ustiga amr, amr ustiga amr; satr ustiga satr, satr ustiga satr; bu yerda ozgina, u yerda ozgina bo’ldi; toki ular borib, orqaga yiqilsinlar, parcha-parcha bo’lsinlar, tuzoqqa tushsinlar va tutilsinlar.”

Quddusni mensimay boshqarayotgan masxaraboz kishilarning besh qoqilishi besh nodon qizni ifodalaydi. Bu usuliyatning sinov ekani ravshandir, chunki Efrayimning mastlari Eremiyoning

qadimiy yo‘llarini rad etdilar, soqchilarning karnay ogohlantirishiga quloq solishni istamadilar, qalbaki dasturxonlar tayyorladilar va o‘lim bilan ahd tuzdilar; ayni o‘sha paytda esa darvoza jangida Sarvari Lashkarlar Egamizning tojini kiyganlar hayot ahdini tuzayotgan edilar.

2001-yil 11-sentabrda orom va tetiklanish bo‘lgan so‘nggi yomg‘ir yog‘a boshladi va yuz qirq to‘rt mingning muhrlanishi boshlandi. Bu Efrayimning mastlari metodologiyasi bilan Ilyos xabarchisi ifoda etgan metodologiya o‘rtasida bahsni boshlab berdi. “Ko‘plar” mastlar bilan birga yiqiladilar, ammo tanlanadigan ozchilik — Egamizni kutadiganlardir.

Chunki Egamiz menga qudratli qo‘li bilan so‘zlab, bu xalqning yo‘lida yurmasligimni tayinlab, shunday dedi: “Bu xalq kimlargaki: «Ittifoq», desa, sizlar ularning barchasiga: «Ittifoq», demanglar; ular qo‘rqan narsadan qo‘rqmanglar, vahimaga tushmanglar. Lashkarlar Egamizning O‘zini muqaddas bilinglar; U sizlarning qo‘rquvingiz bo‘lsin, U sizlarning dahshatingiz bo‘lsin. Shunda U muqaddas maskan bo‘lur; ammo Isroilning har ikkala xonadoni uchun qoqinish toshi va surinish qoyasi, Quddus ahliga tuzoq va qopqon bo‘lur. Ularning orasidan ko‘plari qoqilib, yiqilur, chilparchin bo‘lur, tuzoqqa ilinur va tutilur. Guvohlikni bog‘lab qo‘y, qonunni shogirdlarim orasida muhrla. Men esa Yoqub xonadonidan yuzini yashirgan Egamizni kutaman, Unga umid bog‘layman.” Ishayo 8:8–17.

Shubhasizki, Ishayo o‘z so‘zlariga muvofiqdir; shunday ekan, yigirma sakkizinchi bobda yiqiladigan ko‘plar, sakkizinchi bobda yiqiladiganlarning o‘zidir. Sakkizinchi bobda biz ularning yiqilishi muhrlash vaqtida yuz berishini ko‘ramiz; bu vaqt 2001-yil 11-sentabrda boshlangan. Sakkizinchi bobning ogohlantirishi shundan iboratki, bu xalqning “yo‘li”da yurmanglar; chunki ular keyingi yomg‘ir xabari joylashgan qadimiy yo‘llar haqidagi Yeremiyoning yo‘lida yurishni rad etganlardir. Sakkizinchi bobda yiqiladiganlar — bu Bobilning maxsus sharobini ifodalovchi ittifoqqa ishonganlardir; bu esa bid’atchi deb hisoblanganlarga qarshi turish maqsadida jamoat va davlat ittifoqini ifodalaydi. Sakkizinchi bobda ularni qoqintiradigan narsa — qoqinish toshi bo‘lib, u 1863-yilda poydevoriy haqiqatning eng birinchi rad etilishini, ya’ni Levilar yigirma oltinchi bobidagi “yetti vaqt”ni ifodalaydi; bu “quruvchilar” tomonidan 1863-yilda rad etilgan edi. O‘sha rad etishda ular farishtalar tomonidan William Millerga berilgan xabarni rad etish uchun murtad protestant metodologiyasiga qaytdilar.

Yigirma sakkizinchi bobda toshning rad etilishi toshib keluvchi qamchining hukmini keltirib chiqaradi; bu esa Muqaddas Kitobdagi, Qo‘shma Shtatlardagi yakshanba qonunidan boshlanib, so‘ng butun dunyoni qoplab ketadigan mahluqning belgisi ramzidir. Yakshanba qonuni vaqtida Adventist jamoati “o‘lim” va “do‘zax” bilan tuzgan ahd supurib tashlanadi. Efrayimning mastlarining o‘lim bilan tuzgan ahdi supurib tashlanganda, ularning “yolg‘on panohi” ham olib tashlanadi. “Yolg‘on panohi”ni havoriy Pavlus kuchli adashishni keltirib chiqaradigan yolg‘on sifatida ifodalaydi, va Quddus ustidan hukmronlik qiladigan masxarachi odamlarga quyiladigan o‘sha kuchli adashish ularning haqiqatga bo‘lgan nafratiga javobdir.

Uning kelishi esa Shaytonning amaliga ko‘ra, har qanday qudrat, alomatlar va yolg‘on mo‘jizalar bilan, halokatga yuz tutayotganlarda nohaqlikning har xil aldovlari bilan bo‘lur; chunki ular najot topishlari uchun haqiqat sevgisini qabul qilmadilar. Shu sababli Xudo ularga yolg‘onga ishonishlari uchun kuchli adashishni yuborar, toki haqiqatga ishonmagan, balki

nohaqlikdan zavq olganlarning barchasi mahkum qilinsin. Ammo biz, Rabbimizning sevimli birodarlari, sizlar uchun har doim Xudoga shukrona aytishga majburlamiz, chunki Xudo sizlarni boshidan beri Ruhning muqaddas qilishi va haqiqatga ishonish orqali najot uchun tanlagan. Bunga U sizlarni bizning xushxabarimiz orqali Rabbimiz Iso Masihning ulugʻvorligiga erishish uchun daʼvat etdi. Shuning uchun, ey birodarlar, mahkam turinglar va sizlarga ogʻzaki soʻz bilanmi yoki bizning maktubimiz orqali boʻladimi, oʻrgatilgan rivoyatlarni mahkam tutinglar. 2 Thessalonians 2:9–15.

“Yolgʻonning panohi” boʻlmish narsa, “kuchli adashish”ni keltirib chiqargan holda, oxir-oqibat tez orada keladigan yakshanba qonunining jazosini olib keladi. Havoriy Pavlus haqiqatni sevmaydigan toifani, shuningdek haqiqat orqali muqaddas qilinadigan bir toifani belgilab beradi; shu tariqa u Habakkuk kitobining ikkinchi bobidagi munozarada tilga olingan ikki toifaga ishora qiladi. Yigirma toʻqqizinchi bobda Ishayo Ariel soʻzini ikki marta takrorlash bilan boshlaydi; Ariel esa Quddusning boshqa bir nomidir.

Ariyelga, Ariyelga voy boʻlsin, Dovud yashagan shaharga! Yilga yil qoʻshinglar; qurbonliklarni soʻysinlar. Ishayo 29:1

“Ariel”ning (Quddus shahrining) ramziy tarzda ikki marta tilga olinishi yana bir bor “voy” bilan hukm qilinadi. Qurbonliklarning “yildan yilga” soʻyilishi 1863-yilda boshlangan tobora kuchayib borgan isyonni ifodalaydi. Quyidagi oyatlar Yakshanba qonuni inqirozi davrida Yettinchi kun adventistlari jamoati ustiga keladigan hukmni bayon qiladi. Toʻqqizinchi oyatda bir “ajablanarli holat” koʻrsatiladi; u metodologiya haqidagi bahsni taʼkidlaydi, shu bilan birga Adventizmning isyonkor holatini Yarim tun nidosi xabarining bir unsuri sifatida ham aniqlab beradi; bu esa birinchi oyatda “Ariel”ning ikki marta tilga olinishi bilan ifodalanganidek, ikkinchi farishta bilan ham bogʻliqdir.

Toʻxtab turinglar va hayratga tushinglar; faryod qilinglar va nola qilinglar: ular mastdirlar, ammo sharobdan emas; ular gandaraklaydilar, ammo kuchli ichimlikdan emas. Chunki Egamiz ustingizga qattiq uyqu ruhini quydi va koʻzlaringizni yumdi; paygʻambarlarni, hukmdorlaringizni, koʻruvchilarni U qopladi. Va hamma vahiy sizlar uchun muhrlangan kitobning soʻzlari kabi boʻlib qoldi; uni bilimli kishiga berib: “Iltimos, buni oʻqib ber”, deyдилar, u esa: “Oʻqiy olmayman, chunki u muhrlangan”, deydi. Soʻng kitobni savodsiz kishiga berib: “Iltimos, buni oʻqib ber”, deyдилar, u esa: “Men savodli emasman”, deydi. Shuning uchun Egamiz dedi: “Bu xalq Menga ogʻzi bilan yaqinlashadi va lablari bilan Meni ulugʻlaydi, ammo yuragini Mendan uzoqlashtirgan, Mendan qoʻrqishi esa odamlardan oʻrgatilgan buyruqdir. Shuning uchun, mana, Men bu xalq orasida ajoyib bir ishni, ha, ajoyib va hayratlanarli bir ishni qilaman; chunki ularning donolarining donoligi yoʻq boʻladi, farosatlarining fahmi esa yashirin boʻladi”. Ishayo 29:9–14.

Yigirma yettinchi bobda qayd etilgan “bahs”da va haqiqiy metodologiya bilan soxta metodologiya oʻrtasidagi munozarani ifodalovchi shu bahsda, Quddusni boshqarayotgan masxarachi kishilarning mastligi Adventizm rahbariyatining muhrlangan kitobni anglashiga toʻsqinlik qiladigan koʻrlik sifatida aniqlanadi. Doniyor va Vahiy kitoblari ayni bir kitobdir, va sinov muddati yopilishidan sal oldin muhrdan yechiladigan kitobning qismi Iso Masihning Vahiyidir. U “yettidan boʻlgan

sakkizinchi”ning jumboʻgini oʻz ichiga oladi. U Doniyorga ikkinchi bobda anglash uchun berilgan “sir” orqali ifodalanadi. U Yetti Momaqaldiroqning “yashirin tarixi”dir. U uchinchi “Voy”ning Islom haqidagi xabari va “Yarim tun nidosi”ning xabaridir.

Doniyor va Vahiyning yagona kitobi Masih zamonida Oliy Kengash orqali tasvirlanganlarga berilgandir; ular Xudoning haqiqatini goʻyoki qoʻllab-quvvatlab va himoya qilib turadigan, ammo oxir-oqibat Haqiqatning xochga mixlanishida ishtirok etadigan rahbarlik tizimini timsollaydi. Oliy Kengash bilan ifodalangan bu tizim Quddus ustidan hukmronlik qiluvchi masxarachi odamlardir. Muhrlangan kitob ularga beriladi, va bu kitobning maʼnosi haqida ularning nufuzli, ilmi va olimona javobi shuki: ular uni oʻqiy olmaydilar, chunki u muhrlangandir. Soʻngra faqat rahbar etib ajratilganlarga ergashishga oʻrgatilgan podaga oʻsha kitob beriladi, va ularning javobi shuki: agar Quddus ustidan hukmronlik qiluvchi masxarachi odamlar, oxirgi kunlarning Oliy Kengashi, ularga uning maʼnosini aytib bersagina, ular uni tushunadilar.

Uilyam Millerga, soʻngra esa Future for Americaga berilgan metodologiya bashorat tarixining bir yoʻlbelgisidir. U hayot va oʻlimni belgilovchi sinov savolini aniqlab beradigan yoʻlbelgidir. Toʻgʻri metodologiyasiz keyingi yomgʻir xabari “muhrlangan kitobning soʻzlari” kabitdir. Keyingi yomgʻir xabarisiz, oʻsha xabar hosil qiladigan tajribaga erishishning imkoni yoʻq. Oʻsha metodologiya bu yerdan Injildagi bir bashoratli chiziqni va u yerdan Injildagi boshqa bir bashoratli chiziqni bir-biriga qoʻshib borish jarayonidir. Metodologiya ustidagi bahs birinchi xabar qudrat bilan taʼkidlangan paytda, soʻnggi kunlarning ham boshlanish, ham tugallanish tarixlarida boshlangan.

Millerchilar harakatining dastlabki tarixida munozara 1840-yil 11-avgustda boshlandi va oʻsha tarixning oxirida, Filadelfiyachi Millerchilar harakati Laodikeyachi Millerchilar harakatiga oʻtgan vaqt davrida yana takrorlandi. Munozara uchinchi farishtaning Laodikeyachi harakati tarixida 2001-yil 11-sentyabrda yana boshlandi va oʻsha harakatning oxirida, uchinchi farishtaning Laodikeyachi harakati bir yuz qirq toʻrt mingning Filadelfiyachi harakatiga oʻtganida, yana takrorlanadi. Millerchilarning boshlangʻich sinovida ham, Millerchilarning yakuniy sinovida ham, sinov Ilyos xabarchisining metodologiyasi orqali ifodalangan edi. Iso, Alfa va Omega sifatida, har doim oxirni boshlanish orqali tasvirlaydi.

Endi navbatdagi maqolada Doniyor kitobining toʻrtinchi va beshinchi boblarini koʻrib chiqishda satr ustiga satr keltirish metodologiyasini qoʻllaymiz.

“Hech kimda Masihning qachon kelishi yoki kelmasligi vaqtini belgilovchi haqiqiy xabar yoʻq. Shunga amin boʻlingki, Xudo hech kimga Masih Oʻz kelishini besh yilga, oʻn yilga yoki yigirma yilga kechiktiradi, deb aytish vakolatini bermaydi. ‘Shuning uchun sizlar ham tayyor boʻlinglar; chunki Inson Oʻgʻli sizlar oʻylamagan soatda keladi’ (Matto 24:44). Mana shu bizning xabarimizdir, aynan osmonning oʻrtasida uchib borayotgan uchta farishta eʼlon qilayotgan xabardir. Hozir bajarilishi kerak boʻlgan ish — yiqilgan dunyoga mana shu soʻnggi rahm-shafqat xabarini yangratishdir. Osmondan yangi hayot kelmoqda va Xudoning barcha xalqini qamrab olmoqda. Ammo jamoatda boʻlinishlar kelib chiqadi. Ikki tomon shakllanadi. Bugʻdoy bilan begona oʻt hosil oʻrimi uchun birga oʻsadi.”

“Ish vaqtning nihoyasigacha tobora chuqurlashib, yanada jiddiy tus oladi. Va Xudo bilan hamkorlik qilayotganlarning barchasi azizlarga bir karra topshirilgan imon uchun nihoyatda qat’iy kurashadilar. Ular allaqachon o‘z ulug‘vorligi bilan yer yuzini yoritayotgan hozirgi xabardan yuz o‘girmaydilar. Xudoning ulug‘vorligidan boshqa hech narsa uchun kurashishga arzimaydi. Mustahkam turadigan yagona qoya — Abadiyat Qoyasidir. Iso Masihdagi haqiqat ushbu adashish kunlarida panohdir....”

“Payg‘ambarlik satr ustiga satr bajo bo‘lib kelmoqda. Biz uchinchi farishtaning xabari bayrog‘i ostida qanchalik sobit tursak, Doniyorning payg‘ambarligini shunchalik ravshanroq anglaymiz; chunki Vahiy kitobi Doniyorning qo‘shimchasidir. Muqaddas Ruh Xudoning bag‘ishlangan xizmatkorlari orqali taqdim etgan nurni qanchalik to‘laroq qabul qilsak, qadimiy payg‘ambarlik haqiqatlari shunchalik chuqurroq va sobitroq, hatto abadiy taxt singari, ko‘rinadi; biz Xudoning odamlari Muqaddas Ruh tomonidan ilhomlantirilgan holda so‘zlaganiga amin bo‘lamiz. Payg‘ambarlar orqali Ruhning aytganlarini tushunish uchun, insonlarning o‘zlari ham Muqaddas Ruh ta’siri ostida bo‘lishlari lozim. Bu xabarlar payg‘ambarliklarni aytganlar uchun emas, balki ularning bajo bo‘lish manzaralari orasida yashayotgan bizlar uchun berilgan edi.

“Agar Rabbiiy menga bu ishni qilish vazifasini bermaganida, men bu narsalarni bayon eta olaman, deb hisoblamagan bo‘lur edim. Sizdan boshqa yana boshqalar ham bor, bir-ikki kishi emas, ular ham siz kabi o‘zlarida yangi nur bor, deb o‘ylaydilar va uni xalqqa taqdim etishga batamom tayyordirlar. Ammo ular uchun allaqachon berilgan nurni qabul qilib, unda yurishlari va ko‘p yillar davomida Xudoning xalqi tutib kelgan qarashlarni qo‘llab-quvvatlaydigan Muqaddas Yozuvlarga o‘z e’tiqodlarini asoslashlari Xudoga maqbul bo‘lur edi. Abadiy Xushxabar insoniy vositachilar orqali e’lon qilinishi kerak. Biz osmon o‘rtasida uchib borayotgandek tasvirlangan farishtalarning xabarlarini, qulagan dunyoga qaratilgan so‘nggi ogohlantirish bilan, jaranglatmog‘imiz lozim. Agar biz payg‘ambarlik qilishga chaqirilmagan bo‘lsak, bashoratga ishonishga va boshqa onglarni yoritishda Xudo bilan hamkorlik qilishga chaqirilganmiz. Biz qilishga urinayotgan ish mana shudir.” Selected Messages, 2-kitob, 113, 114.